

СЕКЦІЯ 5
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ПЕРІОД ВОЄННИХ ДІЙ

Іванюха Т. В., канд. філол. наук, доцент;
Таточенко А. П., здобувач вищої освіти,
Запорізький національний університет, м. Запоріжжя

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ЗАСОБИ ПІДТРИМКИ
МАЛОГО БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Воєнний стан є надзвичайною ситуацією, що спровокувала серйозні наслідки для підприємств, зокрема малого бізнесу. Сучасний бізнес в умовах воєнного стану потребує розробки ефективних стратегій підтримки, впровадження інноваційних інформаційно-комунікаційних засобів для запровадження ефективної зовнішньої та внутрішньої комунікації. Саме сучасні засоби комунікації в період воєнного стану відіграють ключову роль у функціонуванні бізнесу. Вони забезпечують можливість вчасної та активної комунікації з клієнтами, швидку комунікацію з постачальниками та партнерами, ефективне управління бізнес-процесами, ведення статистики та моніторингу й аналізу даних тощо. В умовах воєнного стану, коли звичайні способи комунікації та ведення бізнесу стали дуже обмеженими, важливо дослідити роль інформаційно-комунікаційних засобів як засобу підтримки малого бізнесу.

Питання інформаційних систем, технологій на підприємстві та інформаційне забезпечення професійної діяльності порушували чимало дослідників та науковців, зокрема Н. Азьмук, Я. Бахарєва, І. Височин, С. Виганяйло, Ж. Жигалкевич, О. Каут, А. Шпортько та О. Бігун, С. Петренко, Г. Плеханова, І. Ушакова та багато інших. Але поза увагою дослідників залишилося питання кризових комунікацій, інформаційної діяльності та ролі інформаційно-комунікаційного забезпечення підприємств в умовах воєнного стану, що і зумовлює актуальність нашого дослідження.

Мета роботи: виявити та проаналізувати інформаційно-комунікаційні засоби та інструменти в роботі малих підприємств у період воєнного стану.

Інформаційне забезпечення має виняткове значення для розвитку підприємництва в сучасних умовах, адже інформація сьогодні є важливим ресурсом, який дає потужний імпульс насамперед інноваційному розвитку суб'єктів підприємництва. Ефективне управління виробничим, комерційним та іншими процесами можливе лише на основі належного інформаційного забезпечення, оскільки тільки на основі повної, своєчасної та достовірної інформації в умовах складного зовнішнього середовища можна здійснювати ефективне управління підприємством. Особливого значення інформація набуває саме для сектору малого бізнесу, тому

що цей сектор є більш гнучким, мобільним, швидко пристосовується до змін зовнішнього середовища, постійно здійснює пошук нетрадиційних рішень і нових способів дій, водночас, він є більш вразливим та залежним від факторів зовнішнього середовища [1].

Сучасні дослідники розглядають використання інформаційних технологій в управлінні документаційними та інформаційними потоками на підприємствах як спосіб скорочення та здешевлення апарату управління. Удосконалення управління інформаційного забезпечення діяльності підприємства призводить до:

- матеріальних вигід (зниження витрат фонду заробітної плати, комунальних послуг, вартості програмного забезпечення, витрат на оформлення, передачу, зберігання документів тощо; зниження витрат через попередження зростання чисельності персоналу, зменшення вимог до обробки даних, зниження вартості обслуговування);

- нематеріальних вигід (підвищення якості інформації, продуктивності, поліпшення і прискорення обслуговування, нові виробничі потужності, більш впевнені рішення, поліпшення контролю, зменшення прострочених платежів, повне використання програмного забезпечення та ін.)

Успіх діяльності підприємств, на думку авторів, залежить від впровадження та використання новітніх інформаційних технологій в управлінні бізнес-процесами [3].

Зовнішні комунікації малого бізнесу передбачають взаємодію з клієнтами, партнерами, постачальниками та іншими стейкхолдерами. Для побудови ефективних зовнішніх комунікацій можуть бути використані наступні підходи: використання соціальних мереж та сучасних інтернет-технологій, організація спеціальних заходів, зокрема і благодійних та різноманітних промоакцій у період воєнного стану, підтримка клієнтів і збереження позитивного іміджу компанії.

Додатково зовнішні комунікації малого бізнесу можуть бути покращені за допомогою розміщення постерів, промобанерів та іншої зовнішньої реклами, яка використовуються як засіб візуальної комунікації.

Внутрішні комунікації в малих підприємствах відіграють не менш важливу роль під час воєнного стану. Вони дають змогу не тільки ефективно керувати командою, але й забезпечують оптимальний режим роботи. Ефективними засобами для покращення внутрішніх комунікацій, які є корисними малим бізнесам в умовах воєнного стану, є: ПРРО-система Poster, таблиці Microsoft Office Excel, месенджер Телеграм та соціальні мережі загалом. Ці засоби є інноваційними та зручними каналами комунікації, їх інтеграція у роботу малих підприємств приводить до оптимізації робочих процесів, покращенню якості комунікації на підприємстві. Наприклад, використання таблиць Excel для ведення комунікації та статистики на підприємстві під час воєнного стану дає змогу організувати дані,

візуалізувати їх, обмінюватися інформацією, автоматизувати процеси та забезпечити безпеку даних. Це потужний інструмент, який використовується для управління багатьма аспектами бізнесу.

ПРРО-система POSTER – це програма для обліку та автоматизації торгівлі, кафе та ресторанів. Використовується для автоматизації складних завдань у прості: статистика продажів, облік, інвентаризація. Тут проводиться аналітика, складський облік та інвентаризації, програма зручна навіть для людей без бухгалтерської освіти. У роботі внутрішніх комунікацій ПРРО-система сприяє покращенню внутрішніх комунікацій малого бізнесу шляхом забезпечення швидкого, ефективного та зручного обміну інформацією, співпраці між співробітниками, оптимізації процесів внутрішнього обговорення та впорядкування робочих процесів, як-от: відстеження касових транзакцій, проведення інвентаризації, аналізу та статистики прибутків малого підприємства. Це суттєво покращує спільну роботу, збільшує ефективність та сприяє автоматизації багатьох процесів малого бізнесу.

Щодо месенджерів як каналу комунікацій, до їх переваг можна віднести:

- інстант-спілкування (месенджери надають миттєвий доступ до спілкування з колегами, що дає змогу забезпечити швидкий та зручний обмін інформацією);
- мультимедійні можливості (месенджери дають можливість відправляти не тільки текстові повідомлення, але і зображення, відео, аудіозаписи та документи);
- групові чати (месенджери дають змогу створювати групові чати, що уможлиблює комунікацію з кількома людьми одночасно. Вони особливо корисні для організації робочих проєктів, планування подій або для обговорення ідей, дедлайнів та колективних питань);
- синхронізація на різних пристроях (багато месенджерів надають можливість синхронізувати ваші повідомлення та контакти на різних пристроях. Це означає, що ви можете почати розмову на смартфоні і продовжити її на комп'ютері або планшеті, не втрачаючи водночас дані);
- додаткові функції (багато месенджерів також пропонують додаткові функції, які роблять їх ще більш зручними. Наприклад, вони можуть включати можливість виклику та відеодзвінка, що дає змогу здійснювати голосові та відео-комунікації в реальному часі).

Щодо недоліків корпоративного спілкування у месенджерах: відсутність інтернет-з'єднання або світла вплине на можливість внутрішньої комунікації підприємства, тобто, обірве зв'язок колективу з управлінською ланкою. На швидкість спілкування також може вплинути низький трафік, відсутність сучасного обладнання (зокрема гаджетів для персоналу та ін.). Висока завантаженість персоналу може стати причиною нездатності персоналу вчасно долучитись до каналу зв'язку.

Актуальним засобом для ведення комунікацій та статистики постають таблиці Microsoft Office EXCEL – це потужний табличний редактор, наділений неабиякими можливостями, який містить в собі багатий функціонал для ведення внутрішнього обліку, проведення статистики та підбиття розрахунків. Електронні таблиці Excel можуть бути використані для ведення комунікації та статистики у підприємстві під час воєнного стану. Це дає змогу організувати дані, візуалізувати їх, обмінюватися інформацією, автоматизувати процеси та забезпечити безпеку даних. Це потужний комунікаційний інструмент, який використовується для управління багатьма аспектами бізнесу.

Загалом інтеграція новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у роботу малих підприємств позитивно впливає на їх зовнішні та внутрішні комунікації під час кризового стану, сприяє розвитку, оптимізації та покращенню якості роботи. Їх використання – це наступний крок у покращенні та осучасненні процесів комунікацій, що буде підтримувати діяльність підприємства в умовах кризових станів.

Список використаних джерел

1. Азьмук Н. А. Інформаційна регіональна система як фактор активізації розвитку малого підприємництва. *Культура народів Причорномор'я*. 2009. С. 7–9. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/24648>

2. Каут О. В., Шпортько А. Ю., Бігун О. О. Управління інформаційним забезпеченням діяльності підприємства. *Інфраструктура ринку. Електронний науково-практичний журнал*. 2019. Випуск 37. URL: http://market-infr.od.ua/journals/2019/37_2019_ukr/38.pdf

*Ковальська Л. А., д-р іст. наук, професор;
Котов К. Р. здобувач вищої освіти,
Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця*

БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЇ І БЕЗПЕКА ЦИФРОВОГО ДОКУМЕНТООБІГУ

Сучасне інформаційне суспільство все більше прагне до електронного документообігу, що ставлять питання їх безпеки у пріоритеті. Світ переживає стрімкий розвиток інформаційних і комунікаційних технологій, впровадження нових ідей, перехід до нових можливостей та засобів зв'язку. Надання якісних послуг та покращення обслуговування запитів і потреб громадян, передбачає відмову від застарілих методів обробки інформації, щоб відповідати сучасним вимогам. Запровадження електронного документообігу є однією з таких істотних змін. Пе-